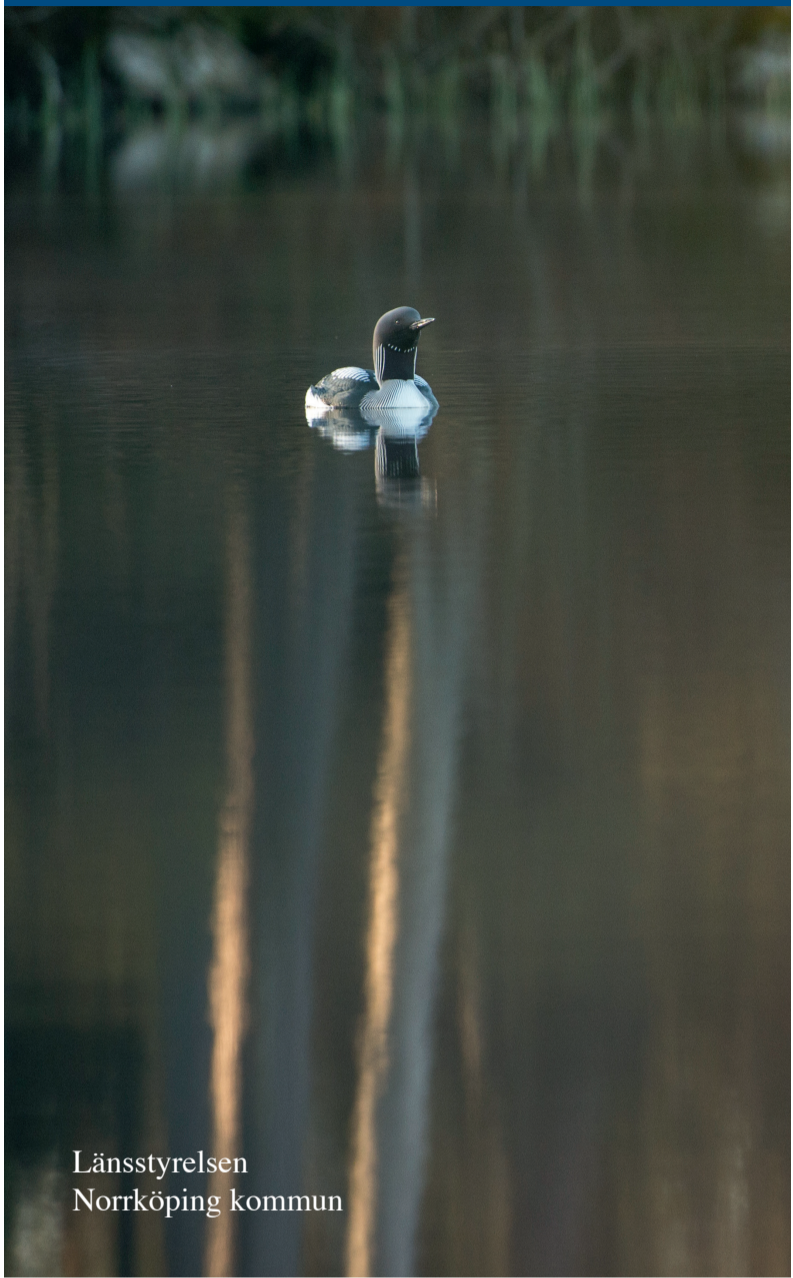

Ågelsjön

Länsstyrelsen
Norrköping kommun

Välkommen till Ågelsjön naturreservat

En stilla morgon när dimmorna dansar över Ågelsjön och stormomens rop ekar mellan klippväggarna är det svårt att tro att detta vildmarksområde bara ligger 10 kilometer från centrala Norrköping, mitt i Östergötlands reservatstättaste område. De dramatiska syd-vända klippbranterna, den orörda skogen och den klara och kalla sjön gör detta till ett attraktivt naturområde – både för människor och djur.

Isen drar sig tillbaka För ungefär 10 500 år sedan började den senaste inlandsisen dra sig tillbaka. Då hade den legat 10 kilometer från Ågelsjön. När isen försvann var Ågelsjön en havsvik och bara toppen på Jakobsdalsberget stack upp som ett exponerat skär ovanför havsytan. Successivt höjdes marken när isens enorma tryck lätade. Vågornas kraft spolade rent klippor och skär. Sediment sjönk till botten, särskilt längs sydvästra sidan av sjön. Det är dessa sediment, tillsammans med bergsklackar, som kom att damma Ågelsjön när marken höjdes och havet drog sig tillbaka.

Grön sköldmossa, *Buxbaumia viridis*
Tvåblad, *Neottia ovata*

Människorna kring Ågelsjön
Trakterna kring Ågelsjön har unnyttats av människor under lång tid. Fornfynd gläntar på dörren till andra tider. De berättar om jägare och fiskare som höll till här under stenåldern. Man har hittat en sten-åldersboplats och resterna av nästan 200 stenyxor. På toppen av Borgareberget finns fragment av murarna till den fornborg som stod här en gång i tiden. Längs Hultån ligger fundamenten till de smedjor som fanns här redan i slutet av 1600-talet. Någon gång under 1700-talet eller 1800-talet gjordes en stor ristinng i berget vid basen av Borgareberget. Trots rinställen rinstingen Sankt Göran och draken. Under senare tid har det i delar av reservatet bedrivits verksamheter. Vid Norrviken hade Hyghfortviken i Norrköping (F13) sin övningsverksamhet under perioden 1950–1995. Kvar på skjutfältet ligger resterna av blyammunition men läkagertisken till vatten har bedömts som liten.

Hultsbruk

Industriverksamheten vid Hultsbruk kom igång 1697. Då tillverkade man skeppsspik men under årens lopp har många olika järnprodukter tillverkats. Yrtillverknigen som pågår än idag startades 1870. Arbetarostäderna finns kvar med sina faluröda paneler och puts. Den dominerande byggnaden är annars bruksherrgården. Den byggdes 1899–1901 och i anslutning ligger Auroraparken och Yxbacken. Det är idag ett lummigt lövsjögårdssområde som delvis betas och här finns flera äldre ekar. Vid Jakobsdal finns ett lusthus som uppfördes i mitten av 1800-talet. Några äldre lövträd, bland annat bokar, vittnar om att det då fanns en stor trädgård och engelsk parkanläggning.

Välbesökt naturreservat

Ågelsjön är ett av de mest välbesökta naturreservaten i närheten av Norrköping. Här kan man vandra, paddla kanot, bada eller klättra. Branterna längs Ågelsjön är välbekanta hos klättrare över hela landet. För den som vill fiska finns bland annat gädda, abborre och lake i sjön men glöm inte att köpa fiskekort. Det finns flera markerade leder i reservatet. Vid Tallholmen ligger ett vindskydd och längs lederna finns grillplatser. Som besökare gäller det att vara försiktig med elden, släcka efter sig och bara elda på anordnade platser. Det finns även en tillgänglighetsanpassad slinga och vid badplatsen finns en badramp. Naturreservatet inbjuder till många olika aktiviteter och upptäckter men du behöver egentligen inte göra så mycket. Det räcker att ta en promenad och njuta av Ågelsjöns natur.

Forsärla, *Motacilla cinerea*

Vägbeskrivning
Ågelsjön når du enklast genom att köra mot E4 norrut från Norrköping. Sväng av mot Katrineholm, Åby och fortsätt på väg 55/56. Sväng vänster mot Yxbacken, Hultsbruk och följ vägen till parkeringsplats.

Welcome to Lake Ågelsjön Nature Reserve – an area of wilderness only ten kilometres from central Norrköping. There are lots of paths and trails in the Nature Reserve for visitors wishing to take a walk or a wander. The countryside in the Reserve is varied. Spruce woodland with lots of broadleaved trees grows in the low-lying areas. Here and there, the chalk-rich groundwater seeps out and this create conditions for an interesting flora. It is much drier on the higher areas. Old pine woodland dominates the south-facing slopes. In the northern part of the Reserve there is more broadleaved woodland as a result of the fact that man has worked the area for several hundred years. Hultsbruk lies to the south, with its lovely rural environment, country estate and the old workers' cottages.

Ågelsjön naturreservat förvaltas av Länsstyrelsen i Östergötland. Marken ägs av Naturvårdsverket. Syftet med reservatet är att bevara och utveckla värdefulla träd-, gammelskogs- och vattenmiljöer. Reservatet ingår EU:s nätverk för skyddad natur, Natura 2000. Området ska vara tillgängligt för friluftslivet och föreskrifter finns uppsatta på informationstavlor i naturreservatet – var noga att följa dem. Mer information om naturen i Norrköping hittar du på www.naturkartan.se.

Har du frågor kring reservatet? Kontakta Länsstyrelsen i Östergötland, 010-223 50 00. Se också: www.lansstyrelsen.se/ostergotland

Produktion: Tema Natur. Illustratör: Niklas Johansson
Fotografer: Johan Hammar. Tryck: Moderatho, maj 2018
Omslag: Storlom, *Gavia arctica*